Anul III. — Nrul 40 Preţul unui exemplar 4 Lei. Timişoara, 29 Septembrie 1929

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAŢIONALE CREŞTINE

De sub preşidenţia D-lui Prof. A. C. CUZA

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari şi muncitori Lei 200 | Pentru bănci şi fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari -:- In America 4 Dolari

Director-proprietar:
ALEXANDRU ŢIERANU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
TIMIŞOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.

Consfătuirea preşedinţilor L. A. N. C.

— Iaşi, 14 Septembrie 1929 —

Prima şedinţă: Discuţiunea generală. 1. Guvernare aL. A. N. C. 2. Organizaţii de diversiune. 3. Elementele echivoce. 4. Colaborarea paralelă. 5. Asistenţa şi adeziunile

Discuţiunea Generală.

La orele 9, dimineaţa, cea mai mare parte din Preşedinţii organizaţiilor L. A. N. C., sunt întruniţi la locuinţa d-lui A. C. Cuza. Deschizând şedinţa, cu membrii prezenţi, propunc ca până la sosirea tuturor, sa se înceapă imediat **discuţiunea generală, asupra** „orice chestiune interesând mişcarea", şi ţara, rămânând ca şi ceilalţi membri să ia parte la discuţie, pe măsură ce vor veni.

1. **Criza de guvernare.**

D. **Prof. A. C. Cuza:** zice că cea dintâiu cehstiune generală, care i se pare de un interes deosebit, faţă de criza de guvernare, este acea a **guvernării L. A. N. C.**, pe care unii nu o cred posibilă din cauza tocmai a programului său, împotriva jidanilor, cu neputinţă de realizat, în împrejurările actuale, zic ei, iar alţii pentru că L. A. N. C. nu ar putea să guverneze, neavând „oameni".

Faţă de falimentul partidelor, astăzi văzut, care au dus ţara la marginea prăpastiei, şi de afirmarea tot mai pronunţată a unor mişcări populare, şi a unor organizaţii politice pentru „dictatură", cari dovedesc hotărârea marei mulţimi de a scăpa de partide — dar fără ca să arate în ce fel înţeleg să se schimbe starea de azi — L. A. N. C. are datoria să spună pentru orice eventualitate:

Cum şi cu cine va guverna.

Lămurit şi fără încunjor:

L. A. N. C. va aplica principiul administraţiei proprii, a organizaţiei sale, la guvernarea ţării: guvernând cu autoritatea absolută a Preşedintelui, ajutat de Consilii tehnice, şi de Preşedinţii organizaţiilor, prin decrete legi.

Inlocuirea actualei maşinării hodorogite a guvernării cu deputaţi şi senatori, aleşi de partide, şi cari au costat, până acum, miliarde, trebue să înceteze. Guvernarea directă, prin oameni, nu fictiv ci efectiv răspunzători — fără acoperirea aşa ziselor corpuri legiuitoare", făcute anume, ca să înlăture orice răspundere — va pune capăt acestei guvernări abuzive, absurde care ne-a sărăcit şi a conrupt toată ţara.

Dar cu cine să guverneze L. A. N. C? Am spus: **cu oamenii săi.**

Adică crede cineva, de pildă, că d. **Prof. N. C. Paulescu**, ar fi mai puţin competent la ministerul sănătăţei publice decât teologul Sever Dan, sau Părintele Lupaş? Sau că d. **Prof. I. Cătuneanu**, de la facultatea de drept, ar fi mai puţin competent, la ministerul Justiţiei decât avocatul Grigore Iunian? Sau că marele agricultor şi vechiu parlamentar **Iuniu Lecca**, ar fi puţin competent, la ministerul agriculturii, decât ilustrul maestru de abecedar Mihalache? Sau că inginerul **Gr. Bejan**, ar fi mai puţin competent la ministerul lucrărilor publice, decât paracliserul Pan Hallipa? Sau că, administratorul model şi mare proprietar Mihai Manea, de la Roman, ar fi mai puţin competent la ministerul comunicaţiilor, decât interimarul universal Virgilică Madgearu, de la Bucureşti? Sau în sfârşit, că aşa priministru, ca d-l Vintilă I. Brătianu, s'au d. Iuliu Maniu — nu s'ar mai găsi printre noi?

Dar L. A. N. C., nu îşi va alege miniştrii, numai dintre membrii săi, competenţi şi încercaţi, oferind toate garanţiile tehnice şi morale, ci şi — că deaceea este „Ligă" şi nu partid -- din rândurile sale cari formează ceea ce numim noi şi vom stărui, tot mai mult să se înfăptuiască **„Inaltul Consiliu de apărare naţională"**, din care cunoastem, de pe acuma, oameni vrednici destui, gata să ne dea oricând concursul lor luminat.

Să se încerce, şi se va vedea.

Dar cine să încerce? Apoi de bună voe — de dragul jidanilor — desigur că nu va încerca nimeni, cu L. A. N. C.

Poporul să-şi impună voinţa.

De aceasta e vorba. Deaceea trebeu să muncim, şi să ne organizăm tot mai temeinic.

Acuma, a fost numai ca să se ştie.

Hotărârea L. A. N. C. este: să guverneze.

L. A. N. C., are **un sistem de guvernare**, corespunzător tradiţiei, împrejurărilor grele, de azi, şi stării de dezvoltare a poporului nostru.

L. A. N. C., are **oameni** destui — nu trântori paraziţi, ca cei din partide, în slujba jidanilor.

L. A. N. C., mai presus are **o doctrină un program, şi o disciplină în sine** — cari îi garantează şi îndrumează guvernarea — nu haos anarhic, ca acel din partide, din cauza căruia ele ne-au dus la ruină.

Cât despre ceea ce ar zice: „străinătatea", sau ar face „Liga Naţiunilor" — dacă L. A. N. C. ar veni să-şi aplice doctrina şi programul — voiu observa că în momentul acesta chiar, Arabii, apărându-şi pământul, îi ucid pe jidani în massă, şi le distrug coloniile:: fără ca „străinătatea", în afară de jidani ei singuri, să zică ceva, şi fără ca „Liga Naţiunilor", să poată interveni. In acelaş timp, mişcări puternice, „antisemite" se produc pretutindeni. Dăunăzi a fost, la Nürnberg, marele congres al naţionaliştilor germani, cu „Svastica", şi cu aceleaşi tendinţe, ca şi L. A. N. C. In Rusia vecină, jidanii sunt supuşi înfometării oficiale ca nemuncitori, şi expuşi progromurilor zilnice, prevestitor al marelui pogrom general, care nu este departe. In Grecia poporul îi alungă cu bătăi din alegeri. InAustria, în Germania, în Ungaria, în Danemarca, în Suedia, în Franţa, în Anglia, în America chiar, lupta contra jidanilor, se afirmă tot mai hotărât. Situaţia de astăzi nu mai este ca cea de la 1879, când Romănia era izolată. In asemenea condiţii:

Guvernarea L. A. N. C., nu numai că este posibilă, dar se impune, ca o necesitate de acord cu celelalte popoare.

Să avem încredere în noi:

L. A. N. C. va guverna.

D. **Iuniu Lecca:** observă că faţă de rezultatele, guvernării partidelor, pretenţia lor este cu totul ridiculă: că numai ele au „oameni". Ce fel de „oameni", se vede. L. A. N. C. are un ideal, pe care partidele nu îl au. Să credem în idealul nostru, şi vom izbuti, înlăturând un sistem de guvernare, care nu se mai poate tolera.

2. **Organizaţii de diversiune.**

D. **Mihailescu-Floridor** (Brăila): In legătură cu cele spuse, aduce în discuţie chestiunea Ligei „Vlad Ţepeş", zicând că această organizaţie nu corespunde numelui ei, românesc şi creştin, întrucât s'a dovedit că are legături cu jidanii.

D. **prof. Ioan David** (Huşi): zice că atât organizarea „Vlad Ţepeş", cât şi „Liga agrară" sunt aceleaşi formaţi de partid, cu acelaş scop, făcute de politicieni, cari nu încap în celelalte partide. „Vlad Ţepeş" şi „Liga agrară", sunt firme pompoase, ca să atragă mulţimea, dar marfa politică e aceeaşi.

D. **Prof A. C. Cuza:** observă că „Vlad Ţepeş", este o organizaţie fără program, iar „Liga agrară" este un program fără organizaţie. Aceste întreprinderi politice, noi nu trebue să le considerăm, şi ele nu au valoarea decât ca simptome ale opiniei publice contrare guvernării partidelor. Aceasta explică succesul lor momentan. Dar mai este încă ceva de care organizatorii ei însăşi nu îşi vor fi dând seama. Aceste înjghebări, servesc ca **diversiuni**, de cari profită jidanii, prin dezbinarea românilor crezând astfel anume: **că vor abate spre dânsele marele curent popular pentru L. A. N. C.** De felul acesta, mai sunt şi alte organizaţii, şi se vor mai face. Ele nu numai că nu slăbesc acţiunea L. A. N. C., ci o întăresc. Cu o singură condiţie: ca să se arate ce sunt. Aşa s'a făcut acum cu organizaţia „Vlad Ţepeş", când s'a dovedit că stă în legătură cu jidanii. O regretăm, nutrind speranţa, că personalităţile de valoare, cari o alcătuesc, se vor convinge în curând de adevărul doctrinei L. A. N. C., care şi ea este dictatură. dar **dictatură cu program românesc.**

3. **Elementele echivoce.**

D. **Prof. I. David** (Huşi). aduce în discuţie chestiunile unor anumite elemente, care se pretind naţionalişti dar fac toate intrigile contra L. A. N. C. căutând să o discrediteze pre dânsa şi preşedintele ei, mai rău decât chiar însuşi duşmanii săi. Citează exemple de la Huşi. Cere să se ia măsuri împotriva unor asemenea apucături nedemne, în interesul marei idei pentru care luptă L. A. N. C.

D. **avocat G. Donca-Manea:** citează cazuri de la Covurlui.

D. **N. Petraşcu:** aduce alte exemple în sprijinul aceleeaşi păreri.

Iau parte la această discuţie, dnii Iuniu Leca, Mihai Manea (Roman), Dr. Haralamb Vasiliu (Botoşani) profesor Gh. Cârlan (Suceava). Nichifor Robu (Rădăuţi), avocat I. Pelaţeişani (Bucureşti), M. Prăjescu (Roman), I Mociulschi (Dorohoi): unii susţinând că L. A. N. C. să ignoreze cu dispreţ aceste uneltiri, alţii ca să se ia imediate măsuri pentru a le reprima denunţând pe cei vinovaţi opiniei publice. Dar cu toţii, exprimându-şi reprobarea lor indignată contra unor asemenea atitudini.

D. **Prof. A. C. Cuza:** zice că reprobarea unanimă din partea consfătuirei Preşedinţilor L. A. N. C., solemnă şi publică de astăzi, ca şi acea din trecut este o reprimare suficientă a acestor **elemente echivoce:** cărora nici nu trebuie măcar să le facem onoarea, ca să le spunem pe nume. **Echivocul naţionaliştilor contra naţionalismului L. A. N. C., se distruge pe sine: prin propaganda sa proprie.** In faţa ţărei se prezintă munca pozitivă a L. A. N. C., şi intrigile sterile ale elementelor echivoce. Oare crede cineva că poporul românesc, nu va şti să aleagă? Să ne ţinem dar de **munca noastră** — aşa precum se vede şi din aceste fecunde desbateri — şi să lăsăm elementele echivoce cu **intrigile lor:** care îi discalifică pentru totdeauna, apărând ca o adevărată ruşine în momentul când naţia românească se luptă pe vieaţă şi pe moarte cu duşmanii săi. Cine este capabil de asemenea atitudini trebuie să aibă **un suflet anumit.** Acest suflet, dat pe faţă acum al elementelor echivoce îi clasează definitiv: în afară de L. A. N. C.

4. **Colaborarea paralelă.**

D. **M. Prăjescu** din tineretul L. A. N. C., Bucureşti: întreabă ce este cu svonul care s'a răspândit, în ultimul timp, cu privire la o colaborare a L. A. N. C. cu organizaţia condusă de d. Prof. N. Iorga, colaborare primită cu bucurie, de toţi bunii români şi aclamă cu entusiasm, în anul acesta şi de numeroasa asistenţă la cursurile de vară de la Vălenii de Munte.

D. **prof. A. C. Cuza:** răspunde că d. prof. N. Iorga — pentru munca uriaşă a cărui, dsa are cea mai desăvârşită admiraţie — este condus de o concepţie politică proprie care în multe privinţe este şi concepţia L. A. N. C. Dar L. A. N. C., este strict legată de doctrina şi de programul ei. Zvonul colaborărei se datoreşte dorinţei unanime legitime, ca luptătorii naţionalişti — care odată au putut să fie uniţi — să se unească din nou. Dar care este „formula"? Eu nu am găsit pentru L. A. N. C. în genere — în raporturile sale cu orice organizaţii cel puţin parţial apropiate de dânsa — decât o singură formulă: **colaborarea paralelă.** Fiecare organizaţie să-şi păstreze directiva sa generală: unindu-se pentru realizarea scopurilor speciale comune anume determinate printr'o înţelege formală. Inţelegerea poate fi şi tacită.

In ce măsură această formulă se va putea aplica în practică rămâne să arate viitorul.

In tot cazul relaţiile noastre personale restabilite, nu vor mai fi în viitor, o piedică a oricărei colaborări când se va socoti, în comun că interese naţionale, superioare, o cer.

Discuţiunea generală este închisă.

5. **Asistenţa şi adeziunile.**

D. **Prof. A. C. Cuza:** salută asistenţa în numele L. A. N. C. şi mulţumeşte Preşedinţilor de organizaţii că s'au grăbit să răspundă la convocarea prin Comunicat, fără altă înştiinţare, aceasta fiind procedarea cea mai lesnicioasă, în asemenea cazuri. Citeşte numele celor prezenţi, dnii:

Iuniu Lecca: fost deputat (Bacău); Ing. **Gr. Bejan** (Iaşi); **Mihai Manea** (Roman); Prof. **I. D. David** (Huşi); **Dr. Haralamb Vasiliu**, fost deputat (Botoşani); Prof. **Gh. Cârlan**, fost deputat (Suceava); Colonel **I. Niculcea** (Iaşi); **I. Vasiliu-Oituz** (Bacău); Avocat **Danca-Manea** (Galaţi); **I. Marinescu** (Galaţi); **C. Mihailescu-Floridor** (Brăila); **Nichifor Robu** (Rădăuţi Bucovina); **Gh. Rusu** (Storojinet); Avocat **I. Cocută** (Roman); Prof. **P. State** (Soroca); **Dr. Poliacu** (Iaşi); Prof. **E. Usatiuc** (Iaşi); Avocat **I. Delateişani** (Bucureşti); Avocat **Gh. Urziceanu** (Bacău); Avocat **I. V. Emilian** (Bucureşti); Avocat **C. Calmuschi** (Iaşi; **C. Soldănescu** (Dolhasca); **I. Chiţigoi** (Tg. Ocna); **P. Ivanovici** (Roman); **I. Stanciu** (Bacău); **V. Hârbu** Tg.-Ocna); Reprezentanţii „Tineretului L. A. N. C.", Bucureşti: **Al. Grigorian, Luca Sindile, I. Lalescu, M. Prajescu.** Reprezentanţii „Tineretului L. A. N. C." Iaşi: **N. Petraşcu, Th. Mociulschi, I. Marievici.**

(Urmare în numărul viitor)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„SUCCESE“

In coloanele acestui ziar s'a scris deja de foarte multeori despre studenții jidani din România, cari împroșcă ne'ncetat cu noroiu țara noastră. Nu odată când mergi în străinătate, deja la Hotel simți privirile ce te urmăresc cu multă neîncredere, de îndată ce știu că ești român. Indignat te întrebi, oare de ce suntem desconsiderați? Fiți siguri că străinul de cele mai multeori procedează — așa cum procedează din pățanie. Intr'un articol al nostru din 4 August a. c. — „Succese românești“ în străinătate — am vorbit despre falsul unui student jidan din România, comis la Facultatea de medicină din Montpellier. Tot în acel articol am vorbit de jidanul *Solo Dolberg* din Putna, care a plecat din Toulouse fără să-și plătească locuința și alte cheltueli făcute. Am publicat și un fragment din înduioșătoarea scrisoare a D-lui Laporte — bietul pensionar francez înșelat — trimisă în două rânduri comerciantului de lemne Dolberg din Putna, tatăl studentului. Am trimis bătrânului păduchios și noi un număr din ziarul nostru tratând chestiunea ce-l privește, dar jidanul tace ca scroafa'n cucuruz. Cunoaștem, și le-am relatat la timpul său și alte scandaluri făcute de puii de jidani din România, la: Paris, Anvers, Strasbourg, Nancy, Grenoble și Geneva. Azi revenim cu altele:

Vă e proaspăt în mintea tuturora procesul comunist din săptămânile trecute. Cunoașteți și sentința bajocură ce s'a adus contra celor ce-au insultat armata, au sfidat legile și-au tras cu glonțul în apărătorii ordinei. Vă amintiți că la acest proces a fost și vagabondul internațional Panait Istrate. Dânsul a transmis imediat știrea sentinței la Paris, iar *în seara de 20 Septembrie, au avut loc din nou, mari manifestațiuni anti-românești în Metropola lumii.*

In renumita sală a „Societăților Savante“ — unde au bătut așa de crunt anul trecut pe studenții români creștini — s'a ținut o întrunire comunistă de protestare în contra sentinței din Timișoara. Deputatul Marcel Cachin, șef redactorul ziarului comunist „l'Humanité“ și prieten intim de-al lui Panait Istrate, a rostit un foarte violent discurs în contra „regimului burghez“ din România. „Publicul“ a fost format *exclusiv din studenți jidani* din România și *jidani* **„refugiați“** *din Basarabia,* etc. Au mai manifestat apoi ostil României.

Reproducem după „Curentul“ încă ceva care dovedește *„Cine contribue la răul nostru nume?“*

„Ministerul de instrucție a primit o duioasă și tristă scrisoare din partea proprietarei unui restaurant din Toulouse.

„D-na *Parien,* văduvă cu doi copii, conduce restaurantul „Au petite Lutetia“, a cărui clientelă se compune mai ales din studenți străini: români, sârbi, polonezi, etc.

D-na Parien, *n'are să se plângă decât de studenții* **români,** *cari au plecat fără să plătească. Aceștia sunt mulți,* o primă listă compusă din cei ce urmează, o trimite ministerului de instrucție, cerându-i protecție.

Acești studenți cari numai cinste nu fac țării sunt:

1. *Brinder,* str. Sf. Gheorghe, fără arătarea orașului, datorând franci francezi 2196.
2. *Rabinovici,* str. Buciumului, iarăși fără arătarea orașului, fr. 1620.
3. *Cogan A.,* din Cahul fr. 305.
4. *Wald,* din Ițcani gara, fr. 810·30.
5. *Bleiberg,* din Siret (Bucovina) fr. 605.
6. *Streiberg,* str. Vasile Drest, Cetatea Albă, fr. 881.
7. *Brambier,* din Storojinet (Bucovina) fr. 147·90.
8. *Buharevici,* Chișinău str. General Averescu fr. 494·70.

In total 7059·90 fr. francezi. La această sumă mai adăugăm și noi cei 500 de franci ce jidanul *Solo Dolberg* din Putna datoriază d-lui Laporte, și iată că în decursul unui singur an, numai în Toulouse, *studenții jidani din România* au păgubit vre-o câțiva nevoiași, cu importanta sumă de 7.559·90 franci, adecă vre-o 45.000 lei românești. Și acestea sunt numai cazurile reclamate, dar un croitor din Toulouse iar a făcut vre-o 3 costume gratuite *„aux cochons de roumains“* (porcilor de români).

Și scrie necăjita victimă — Mme Parien:

„Indrăznesc și nădăjduesc că sprijinul dv. îmi este deja câștigat, înțelegând că dv. nu veți putea tolera ca oameni veniți să-și desăvârșească instrucția lor, să abuzeze de inima bună a francezului“.

Ne temem mult că nădejdea în sprijinul Ministrului nostru, nu va da rezultatul ce ar trebui să-l dicteze împrejurarea de față. Doriți o mai mare rușine decât aceasta scrisoare? Ne-o spune net că *numai de studenții români* trebue să se plângă. Examinați vă rog numele acestor *„studenți români“*, dela Brinder până la Buharevici... și vedeți cine reprezintă la Toulouse, elita tinerei noastre generațiuni.

Am urmărit din curiozitate aceasta chestiune în presa de „cea mai promptă informațiune“ — presa cușer — dar n'am găsit nimic asupra „succeselor“ fiilor lor, la Toulouse. Suntem curioși ce măsuri va lua guvernul și dar va trage vr'un învățământ pentru viitor din toate acestea. Speriatul că nu li se va echivala diplomele în „Țara bacșișului“ — vorba unui englez — nu mai face durere de cap nici la copii mititei.

•

Un alt *„succes românesc“* e tot încă neterminatul calvar al profesorului *Mităr* din Timișoara. Arestat de sârbi în 18 August la Vladimirovaț (Petrovaselo) afară de ziarul nostru, nici un ziar român din țară n'a scris nimic despre dânsul până în 15 Septemvrie. Atunci au apărut primele știri și în presa minoritată. Toate ziarele fără excepție, au vorbit de un oarecare prof. *Nicor,* sau *Nicov, Mitor, Mitan.* Ziarul „Curentul“ — care a înregistrat *Nicov* — a cerut o energică intervenire, asupra căreia revine cu următoarele:

„In jurul arestării profesorului Mitar. D-l Gr. Gafencu, secretarul general al ministerului de externe, ne comunică în cazul arestării profesorului *ungur Mitar* la Timișoara, că acesta a fost eliberat în urma intervențiunii energice a ministerului afacerilor străine“.

...„Intervenție energică“, „profesorul ungur Mităr“, iată încă un „succes“ de care-l felicităm pe D-l Gafencu. Noi am știut până acum că D-l Mităr e din moși strămoși român neaoș și e fiul venerabilului preot ortodox din Straja, (Jugoslavia). Acum însă mai știm că D-l Mităr are tot atâta sânge unguresc în D-sa, cât sânge românesc are D-l Gafă Iancu din Fanar.

Profesorul Mităr s'a jertfit pentru o cauză scumpă și sfântă. Amintirile vijeloase să nu ne descurajeze. Cei ce simțim românește să luptăm și pe mai departe pentru ciobul de fericire ce-l datorăm cu toții bănățenilor subjugați.

Ghiță Observatoru

Pentru o garanție de 500.000 lei, un post cu 4000 lei lunar

— Concepția directorului Basch dela banca Szana —

Un om de afaceri, de a cărui onorabilitate nu ne putem îndoi, ne relatează următorul caz cu adevărat sensațional, petrecut la banca Szana:

Un prieten al informatorului nostru, fiind în căutarea unui serviciu, a mers la unul dintre directorii dela Szana, un anume Basch, pentru a trata cu acesta un angajament. D-l Basch spune solicitatorului că ar avea un loc la Ciacova, dar pentru ocuparea acestui loc e necesară o garanție de 500.000 lei. Solicitatorul — om cu multă avere imobilă — spune că are garanția necesară, dar vrea să știe ce retribuție lunară îi aduce postul pentru care va trebui să depună o garanție de jumătate de milion, pe aceste vremuri de criză. Și a aflat, solicitatorul curios, că fenomenalul director Basch oferă, contra garanției cerute, un post retribuit cu... 3 până la 4 mii de lei lunar!

Firește, solicitatorul — care s'a gândit la un post solid, la solida bancă Szana — n'a mai stat de vorbă cu directorul Basch. Azi, când jumătate de milion aduce pe nemuncite camete până la 16 mii de lei pe lună, ar trebui să fie cineva nebun ca să intre în conbinația propusă solicitatorului a cărui pățanie ni s'a adus la cunoștință.

Noi atragem atenția românilor noștri asupra acestui caz, îndemnându-i să se ferească de contactul cu banca jidovească a lui Szana, fiindcă un institut care a ajuns să ceară garanții de jumătate de milion pentru posturi de 4 mii de lei pe lună, nu poate fi considerat ca institut solid și care să inspire încredere.

Din viața satelor noastre

Belinț. Intr'una din nopțile trecute, cheferistul Ioan Dăuț a plecat cu bicicleta să inspecteze drumul de fier. Cum mergea pe lângă șine, nu a observat că se apropie un tren din spre Lugoj. Locomotiva l'a izbit și trenul a trecut peste dânsul, mutilându-l oribil. Dăuț este originar din județul Arad. Il deplânge tinera soție și un copilaș de o lună.

Epigramă

Profesorului T. Mităr

Ai vorbit despre cultură
Spunând că ea e **Soare** —
Ca să nu suferi de căldură
Te-au pus Sârbii la... **răcoare.**

Ghiță Observatoru

Rugăm

Achitați abonamentul!

INFORMATIUNI

Răsplata dezertorului. D-l prof. Rusmir din Oravița, fost membru în L. A. N. C., a trecut în partidul național-țărănesc cu speranța că acolo i se vor scoate fripturile gata.

Guvernul l'a făcut primar la Oravița, dar a revenit asupra numirii și a numit pe d-l Stoicu, avocat din Oravița în postul de primar.

Așa se vede, că pe aceia, cari au jurat credință L. A. N. C. și mai târziu au trecut în „partide“, — nici Dumnezeu nu-i ajută.

Intrunirile Sindicatului Agricol. Conducerea Sindicatului Agricol, cu colaborarea plugarilor dela „Cuvântul Satelor“, pregătesc o serie de întruniri în scopul organizării Sindicatului. Intrunirile vor avea loc în următoarele Duminici: 29 Sept. ora 3 Satchinez, ora 5 Hodoni. 6 Oct. ora 9 Clopodia, ora 3 Gătaia. 13 Oct. ora 9 Banloc, ora 3 Denta. 14 Oct. ora 9 Chevereș, ora 3 Sacoșul-turcesc. 26 Oct. ora 9 Beba veche, ora 3 Vălcani. 27 Oct. ora 9 Cenadul mare, ora 3 Sâmnicolaul mare.

Plugari, veniți să ascultați cuvintele celora ce vă cheamă pentru apărarea intereselor plugărești.

Terezia din Konnersreuth, despre care am scris, că face minuni în satul din apropierea Stuttgartului a spus, că vede osemintele unei sfinte, îngropate acum 1000 ani sub altarul unei biserici. Sătenii s'au apucat de săpat. Intr'adevăr, la o adâncime de câțiva metri au dat de un coridor subteran, zidit pe niște stâlpi de marmoră, foarte frumos scluptați. Coridorul duce la o capelă în care se află osemintele sfintei.

De prezent se lucrează la desgroparea acestei capele în care se crede, că se vor ofla obiecte foarte prețioase.

Expoziție de pictură. Pictorul Ioan Isac prof. șc. normală din Timișoara cu data de 6 Oct. va deschide o expoziție de pictură. D-l Ioan Isac ca pictor este bine cunoscut publicului. A expus în mai multe rânduri la Timișoara, Oradea Mare, Cluj Băile-Herculone, Salonul Oficial din București trecând prin criticile juriului dela Salon.

Expoziția aceasta va fi deschisă până la 28 Oct. a. c. Se poate vizita zilnic între orele 10 -12 a. m. și 4—8 p. m. în Pavilionul Asociației Culturale din Banat Timișoara (Cetate).

pentru Industria și Comerțul lemnului.

S. A. **Oltul,** — pentru exploatarea pădurilor din regiunile Oltului și Lotrului.

S. A. **Bucovina,** din Cernăuți, — pentru industria lemnului.

S. A. **Intreprinderile forestiere române,** din Cluj.

S. A. **Valta Lungă,** din București, — pentru exploatarea de păduri și comerț de lemne.

4. **INTREPRINDERI PETROLIFERE.**

Societatea anonimă **Colombia,** din București, — pentru exploatare, foraj și comerț de petrol.

S. A. **Creditul petrolifer** din București. Această societate posedă rezervorii la Bustenari, Băicoi, Ploești, Brăila, Constanța; o uzină electrică la Mislișoara; ateliere pentru fabricarea uneltelor de sondaj, la Câmpina și la Ploești, etc.

S. A. **Traian,** din Dâmbovița.

S. A. **Alianța,** din București.

S. A. **Steaua română,** din București, — pentru industria și comerțul petrolului. Ea are ca filiale:

Alianța-foraj,
Aurora,
Nafta Bulgară,
Distribuția,
Societatea română de petrol,
etc., etc.

Steaua română exploatează terenuri la Câmpina, Bustenari, Stănești, Zemeș, Băicoi, Runcu, Moreni, Arbănaș, Moinești, Solonți. Ea are o rafinărit la Câmpina și mai multe fabrici în țară.

S. A. **Petrolul,** din București, — pentru exploatarea de terenuri petrolifere.

S. A. **Cometa,** cu rafinărie la Ploești, — pentru industria și comerțul petrolului. Ambele societăți exploatează terenuri la Băicoi, Runcu, Bustenari, Buturosu, Bordeni.

S. A. **Petrol-Block,** din București, cu 5 rafinării: Băneasa, Persani, Saturn, Standard și Lumina.

S. A. **Petrolul românesc,** din București.

S. A. **România petroliferă,** din București.

S. A. **Compagne financiere Belge des Petroles,** din Bruxelles.

S. A. **Sondajul,** din București, — pentru sondaje și mine.

5. **INTREPRINDERI MINIERE.**

Societatea anonimă **Miniera,** din București, pentru exploatarea de terenuri miniere și comerțul cu minereuri. Această societate e proprietara minei de cărbuni **Ojasca-Buzău** și a minei **Ileni-Brașov.**

S. A. **Mircea-Vodă,** din București, — pentru exploatarea carierilor de ocru-galben, oxid de fer, nisip, pietriș de cuarț, din jud. Constanța.

S. A. **Aluminia,** din București, pentru exloatarea minelor din Transilvania, etc., etc.

7. **INTREPRINNDERI DE TRANSPORT ȘI ANTREPOZITE.**

S. A. **de Căi Ferate Buzău-Nehoiaș,** din București, — pentru exploatarea pădurilor seculare, pe care le devastează **Societatea forestieră Goetz.**

S. A. **România,** de navigație maritimă, din București.

S. A. **de Navigație pe Dunăre,** din București.

S. A. **Magazinele generale și Antrepozitele Obor,** din București.

S. A. **Uniunea evalatoarelor,** din Brăila.

S. A. **Internaționala,** din București, — pentru transporturi internaționale.

S. A. **Compagnie Franco-Roumaine de Navigation aérienne,** din Paris.

S. A. **Nautica,** din București, — pentru navigația fluvială.

S. A. **Societatea Comunală de Tramvaie,** din București.

7. **INTREPRINDERI BALNEARE.**

S. A. **Govora-Călimănești,** din București.

S. A. **Techirghiolul,** din București.

S. A. **Olănești,** din Vâlcea, — sediul București.

S. A. **Institutul Balnear Sinaia,** din București.

E deci evident, că **caracatița franc-masonică** a coprins, prin ce, **Tara românească întreagă,** pe care o sugrumă și o înăbușe.

Și, când te gândești că **sute** și **mii** de alte Bănci jidănești, mai mărunte, imită pe **Tartorul franc-mason,** în acapararea și pustiirea averilor, **ce au fost ale Românilor?!**

Dealtfel, în toate aceste Societăți jidănești, nu întâlnești alți Români, — decât pe cei ce fac servicii, ori de **Paradă-goimi,** ori de **Sabăt-goimi.** Și nu e de mirat faptul boicotării capitalului românesc, deoarece avem a face, — după cum se exprimă **circulara Marelui Sanhedrin** al I*** O*** B*** B***, — cu o ORGANIZATIE DE LUPTĂ ECONOMICĂ,... adică cu un **Răsboi de înfometare** împotriva noastră.

A treia țintă e **culturală.**

Ordinul masonic **B'nai B'rith** și-a mai propus:

a) să monopolizeze **PRESA,** pentru ca să conducă opinia publică. El și-a creat, — nu un singur ziar, — ci mai multe cotidia-

© Cluj Central University Library Cluj

Sindicatul Agricol

Sindicatul plugăresc din Timiş-Torontal, de sub reziденţia d-lui Dr. A. Ciobanu cu colaborarea fruntaşilor plugari, din jurul gazetei „Cuvântul Satelor“, au pornit să organizeze ţărănimea pe baze pur profesionale, excludând ori ce fel de politică, pentru apărarea intereselor plugarilor, organizaţi în sindicat.

Sfătuim pe fiecare plugar, să se înscrie în acest sindicat, care în scurt timp va ajunge o mare putere în stat, care va impune guvernanţilor calea ce trebue urmată în interesul agricultorilor.

Prin aceasta organizaţie se pot delătura toţi speculanţii de cereale jidani. Sindicatul agricol va pune botniţa pe botul, vecinic nesătul, al jidovimei şi paralel cu dânsul „Liga Apărării Naţionale Creştine“ se va îngriji să pună mâna în gâtul jidovimei şi pe celelalte terenuri de activitate economică din întreagă ţară românească.

Români, organizaţi-vă pentru apărarea intereselor voastre economice.

In „ţara lui Hübsch“

Primim la redacţie, două epistole, date la poştă, în Bucureşti, la 19 c. Au sosit în aceeaşi zi. Acest fapt înseamnă nn progres uimitor, al poştei noastre, de aceea îl remarcăm cu cuvenita satisfacţie.

Dar nu de poştă e vorba aici, ci de felul cum sunt scrise adresele pe plicuri. Anume:

Pe plicul No. 1 cetim:

Österreichische Gesandschaft in Rumänien (Legaţiunea Austriacă în România).

No. 5089 A.

Onor. Redacţia

«Svastica Banatului»

Timişoara

Pe plicul No. 2, stă scris:

Ministerul Agriculturii şi Domeniilor. Cabinetul Ministrului

No. 2334

Ziarului

„Svastasia Banatului“

Temişoara

Privesc ambele plicuri cu nedumerire şi mă întreb:

Ce o fi «svastasia» aceea?.

Cine o fi botezat oraşul nostru *„Temişoara?*

Mai departe:

Cum se face, că Legaţiunea Austriacă, în România, *ştie ceti şi scrie românește,* iar şeful de cabinet al ministrului de domenii, *nu ştie* acest lucru?!...

„Svastasia“!...?!

„Temişoara“...?!

Bună ocazie pentru adversarii noştri, ca să facă haz, pe spinarea noastră...

Hm....

Dau din cap...

Ţara lui Hübsch, cu Mihalache ministru şi analfabetul: şef de cabinet.

Unde ai ajuns, tu scumpă Românie?

*

La Piteşti s'a descoperit o contrabandă de brichete. Contrabandistul se chiamă Mişu Michelştein. Un jidan »rumun«, care zice, că strămoşii lui ar fi venit aici, cu împăratul Traian şi cu Aristide Blank.

A fost amendat cu 1,430.000 lei.

Perfect.

Am fi curioşi să aflăm, că oare cine şi când va plăti aceasta amendă.

Să nu scape şi Michelştein, aşa cum au scăpat mulţi alţi jidani contrabantişti.

*

La Târgovişte un alt jidan, a fost amendat cu 42 mii lei, pentru contrabandă de *dinamită.*

Se vede, că şi dinamită a ajuns să fie obiect ce se poate cumpăra prin contrabandă.

Admirabil de bine se îngrijesc partidele politice, de siguranţa statului nostru.

Mâne-poimâne, vom putea cumpăra chiar şi bombe şi granate prin contrabandă.

*

Strigăt de desnădejde pentru românii din Banatul de sub robia sârbească

Un inimos român bănăţean, recent expatriat din Judoslavia, a făcut săptămâna trecută un ultim drum acolo, pentru aranjarea unor chestiuni familiare. Intors din ţara pe care a fost forţat s'o părăsească, el ne scrie următoarele:

Fără a mai vorbi de tratatul minorităţilor — pe care statul jugoslav l-a semnat obligându-se a-l respecta — fără a mai vorbi de alianţa noastră cu sârbii, de înrudirea noastră cu ei, de faptul că suntem ortodoxi ca şi ei, cu foarte mare greutate putem înţelege pentru ce statul vecin şi aliat doreşte **moarea prin desnaţionalizare forţată** a 150.000 de fraţi de ai noştri Români, cari în înţelesul obiectiv al cuvântului, **gem sub crâncen jug de opresiune sârbească.**

Au exclus oare tratatele pentru protecţiunea minorităţilor de sub aripa lor ocrotitoare pe fraţii noştri din Banatul robit? Tratatele acestea, pentru ei, sunt considerate şi azi numai „petece de hârtie“?

Jugul greu, care ne-a apăsat aproape o mie de ani, pe fraţii noştrii din Banatul robit îi apasă şi azi cu aceiaş greutate; în sufletul acestor fraţi ai noştri, rana milenară de opresiune naţională este deschisă şi acum; **această rană ameninţă să distrugă corpul naţiunei româneşti din regatul S. H. S.,** regat care face parte din Societatea Naţiunilor, dar care nu se sinchiseşte de această Societate.

Ajunge un singur denunţ, pentruca, fiind minoritar în regatul S. H. S., să fii ridicat de jandarmi şi să înfunzi temniţa.

Religiunea în şcolile româneşti, chiar pe vremea ungurească se învăţa în limba maternă; azi copiii fraţilor noştri din Banatul jugoslav învaţă, în şcolile sârbizate cu sila, până şi acest obiect în limba sârbească. Clauza din tratatele de pace că minorităţile au drept la şcoale în limba de predare a minorităţii respective, nu se cunoaşte în Jugoslavia.

Invăţătorii români, **dela şcoalele confesionale** ale românilor din Banatul robit sunt puşi în disponibilitate. Intr'un manual de geografie, pentru cl. III de liceu, autorul I. Radivojevici, îi consideră pe români „naţiunea cea mai periculoasă, foarte necivilizată locuind în case sub pământ cu porcii“.

Până şi şezătorile culturale româneşti sunt tulburate de scandaluri **propocate de autorităţi,** şi, bineînţeles, se sfârşesc cu arestări. (Cazul profesorului Tiberiu Mităr, cetăţean român, care a stat 31 de zile în arest la Belgrad, până când s'au convins şi autorităţile judiciare sârbeşti, că **pretextul** pentru care a fost arestat, se datora excesului de zel al unor jandarmi complect analfabeţi).

In funcţiunile publice, Românii nu sunt admişi. In schimb însă, Românii fac armată şi plătesc impozite chiar pe câte 2—3 ani înainte!

Aceasta fiind situaţia, orice român conştient trebue să se întrebe: oare ministerul nostru de externe şi Parlamentul României Mari, ca organe ale unui stat ce ad litteram a respectat tratatul minorităţilor, nu se simt îndreptăţite a protesta cu toată energia contra atrocităţilor sârbeşti săvârşite cu multă brutalitate contra unor fraţi Români ca şi noi, bătuţi însă de soartă a geme în robia unei ţări aliată şi înrudită cu noi?

Dacă pe vremea ungurilor, românii ar fi cutezat să scrie la gazeta, astfel, cum scriu astăzi, cei dela »Déli Hirlap«, cu siguranţă ar fi fost spânzuraţi pentru înaltă trădare.

In România de astăzi, se vede, că trădarea, a fost ridicată la rang de virtute. (Vezi cazul Stere etc. etc.)

De aceea, jidanii dela gazetele ungureşti din Timişoara, îşi permit »vitejia», de a ne inzulta zilnic, în cotidianele lor.

Dusmania de neîmpăcat şi tradarea lor ne-o dovedesc cu vârf şi îndesat.

Din fiecare rând tipărit ţâşneşte câte o picătură de otravă al urei imbecile.

In numărul de 22 Sept. a. c. critică un articol, din *„Universul“,* care zice, că *Ungaria de aceea cere revizuirea tratatului de pace, pentrucă nu poate trăi fără sclavi.*

Se folosesc de acest articol pentru a ne terfeli în tot felul şi a trage concluzia, că întreaga presă românească ar fi: *ultra şovinistă.* Termină cu următoarele cuvinte: »Inţelegere — înţelegere reciprocă — să vină ţara ta...«

Ne-am înţeles!

Ei aşteaptă să le vină ţara lui Horthy şi noi vrem o România românească.

Inţelegerea e perfectă. Fiecare merge drumul său. Dar vai de pielea lor, când ne vor înczucişa drumul!

*

»Déli Hirlap« scrie, că *hoţii,* cari au spart bisericile româneşti din Elisabetin şi Mehala, pot să fie numai oameni cari cunosc bine împrejurările locale.

Adecă: numai români pot fi.

O nouă ticăloşie jidovească. Iată de ce:

Fiecare român ştie, că banii bisericilor nu se ţin în pulpitrul mesei epitropeşti, ci se depun la bancă.

Aceasta nu-o ştie Iţig dela »Déli Hirlap«. El crede, că în ţara noastră numai românii sunt hoţi şi tâlhari, iar minoritarii — în special jidani — sunt cei mai cinstiţi oameni de pe faţa pământului.

Nu ar fi rău, dacă ar fi aşa, cum crede Iţig, — baremi pentru câteva luni de zile.

Doamne, cum ar fugi ei din România. Până la Polul Nord, nu s'ar opri...

In realitate, noi suntem păgubaşii. După Iţig dela »Déli Hirlap«: *hoţii de păgubaşi*

A. Ţ.

MUZICALE. D-şoara **Alma Cornea,** profesoară la Conservatorul de muzică din Timişoara, s'a reîntors la catedră după un drum de studii la Viena şi Praga. La Viena d-şoara Cornea a audiat un curs de estetică şi muzicologie la Universitatea de acolo şi a urmat un curs de perfecţionare cu faimosul pianist L. Sirota, iar la Praga un curs al cunoscutului profesor Czekarova. La Viena d-şoara Cornea a debutat de mai multe ori şi în public, cântând pe lângă muzică clasică, compoziţii moderne româneşti de Drăgoi şi alţi autori apreciaţi ai noştri.

Contribuţii

la demascarea fiinţiei şi secretelor Franc-masoneriei

de: **Romulus Damian**

(Continuare)

E. Industria sticlăriei şi a ceramicei.

S. A. Societatea anonimă Honterus, din Braşov, fabrică de sticlărie şi de ceramică.

F. Industrii electrice.

S. A. Omnium electric român, din Bucureşti, — care a cumpărat toate acţiunile Societăţii Generale de Gaz şi Electricitate din Bucureşti, şi are astfel concesia iluminatului Capitalei.

S. A. Radio-Română (Marconi), din Bucureşti, fabrică de aparate şi de instalaţii electrice.

G. Industrii chimice.

S. A. Mărăşeşti, din Bucureşti, pentru fabricarea îngrăşămintelor agricole.

S. A. pentru Industria de Uleiuri vegetale, Lacuri, Droguri, Parfumerii şi Produse chimice, Carl Zimmer, din Bucureşti, cu sucursale în Iaşi, Craiova şi Ploeşti.

S. A. Fabrica de Explozibile, din Făgăraş.

S. A. Fleming, din Galaţi, pentru fabricare de uleiuri vegetale.

S. A. Amylum, din Sibiu pentru industrializarea cartofilor.

H. Industria construcţiilor.

S. A. Portland, din Brăila, — fabrică de Ciment.

Societatea generală de Construcţii şi Lucrări publice, din Bucureşti, cu următoarele fabrici:

Bucher şi Durer, — pentru industria lemnului.

R. Schmidt, din Câmpina, — pentru ţiglă şi cărămidă.

Ing. Polgar, din Timişoara, — pentru ciment şi beton armat.

Atelierul de construcţii economice în lemn, din Cluj.

Fabrica de var alb şi hidraulic Prahoviţa, din Azuga.

Fortuna, fabrică de parchete din Iaşi.

S. A. Construcţia modernă, din Bucureşti.

S. A. de Locuinţe eftine şi construcţii, din Iaşi, — cu Fabrica de cărămidă Danilini.

S. A. Petrol-forage, din Ploeşti.

S. A. Cărămida, din Bucureşti-Colentina.

1. INDUSTRIA HÂRTIEI.

S. A. Petrifalău, din Bucureşti, — fabrică de hârtie în Ardeal, lângă Sebeşul-Săsesc.

S. A. Letea, din Bucureşti, fabrică de hârtie lângă Bacău.

Ordinul franc-mason B'nei B'rith (I.. O.. B.. B..) şi-a mai propus să pue ghiara pe proprietatea mare rurală.

Iată ce spune, în privinţa realizărei acestei propuneri, revista „Viaţa la Ţară“, organ al Inginerilor Agricoli (an. II., No. 8):

„In şedinţa din 2 Martie 1923, a Cercului de studii agronomice, d-l N. Dăscălescu, — inginer agricol, inspector general, subdirector al Creditului ipotecar, — a făcut comunicarea că: numai în timp de şase luni, — şi numai în două din judeţele Moldovei, **două-zeci şi opt de moşii au trecut, din mânile proprietarilor băstinaşi, în alte mâni decât ale sătenilor, în mâni străine de glia românească, în mâni interpuse, — adică jidăneşti,** — care contează pe exploatarea plugarilor noştri.

Şi se pune întrebarea: Ce va deveni această Ţară, dacă tot restul Marei Proprietăţi va trece în astfel de mâni?“

Iar, d-l A. D. Carabela, inginer agricol, adaogă:

„Noi ne facem datoria să tragem atenţia celor în drept, asupra marelui pericol, pe care îl prezintă, pentru Naţia românească, compusă de plugari, **înstrăinarea solului arabil al Ţărei“.**

Pentru atingerea acestei ţinte, „Banca Marmorosch, Blank şi Comp“ a început, deocamdată, prin a înfiinţa două mari stabilimente financiare, — anume:

3. INTREPRINDERI AGRICOLE.

Societatea anonimă **Sindicatul de studii pentru Intreprinderi Agricole,** din Bucureşti, — pentru exploatarea solului şi apelor şi pentru valorificarea produselor lor.

S. A. Sămânţa, din Bucureşti, — pentru selecţionarea seminţelor.

Dar I***O***B***B***râvneşte să ia în stăpânire **Pădurile** seculare ale Ţărei, — Minele de petrol, de cărbuni, de aramă, — precum şi Apele minerale. Pentru a aduce la îndeplinire acest deziderat franc-masonic, **Banca Marmorosch1Blank** a organizat următoarele societăţi:

3. INTREPRINDERI FORESTIERE.

Societatea anonimă pentru **Exploatarea de păduri şi ferestrău cu vapori, P. & C. Goetz,** din Bucureşti. Această societate are ferestrae la Nehoiu, Cernăuţi, Tarcău, Kecskes, Vatra-Dornei, Comăneşti, Galaţi, Isvorul alb, Miclăuş (Buzău), Palanca şi Agoş (Bacău), Asău-Comăneşti etc., etc.

S. A. Tarcău, din Bucureşti, —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Politica şcolară. Ministerul instrucţiunii a dat ordin să nu se primească în clasele superioare ale liceului decât un număr de 40 elevi.

Un fel de numerus clausus pentru români.

Clasa IVa au terminat-o 46 elevi, deci şase dintre aceştia, plus restul ce vine din alte părţi sunt siliţi a-şi continua studiile la liceul piarist maghiar, la şvabi sau la cel jidovesc, din Timişoara.

Aţi mai pomenit aşa ceva?

Se vede, că guvernul crede, că ţara are prea mulţi oameni cu carte. De aceea dă astfel de ordine, ca românul să fie ţinut mereu în întunerec.

Ca pe vremea lui Apponyi şi Tisza Pişta.

Camera de Ind. şi Comerţ, invită membrii consiliului de administraţie, la o şedinţă, în ziua de 30 Sept. c. ora 4 p. m.

In atenţia teatrelor săteşti. A apărut monologul: „Să mă fac fabricant". Preţul 9 Lei. Se poate comonda la dl Ioan Pela, **Izvini,** poşta Recaş (Judeţul Timiş—Torontal).

Aviz. Aducem la cunoştinţa On. public, că actualul itinerariu al Tramvaielor comunale Timişoara va rămânea în vigoare neschimbat şi dela 1 Octomvrie a. c. — **Direcţiunea Tramvaielor comunale Timişoara.**

D-l advocat dr. P. Nemoianu îşi are biroul în Bucureşti II, strada Transilvaniei 10. Telefon 377—88.

ECONOMICE

Să înbunătăţim starea materială a plugaruli român!

Nici fumatul nu este de vre-un folos, pentru că strică sănătatea şi goleşte punga. — Bine, vă zice unul sau altul, la crâşmă să nu mergem, de fumat, să nu fumăm, dar cu ce să ne omorâm timpul liber?

Vă răspund dragii mei, aceia ce fac şi eu în timpul liber. — Dumineca şi Sărbătoarea, după ce mi-am isprăvit lucrurile pe lângă casă, mă duc la Sfânta Biserică, sau la vre-o prelegere dacă este, — iar după amiaz iau cartea, citesc, scriu sau discut cu prietenii lucruri din viaţa mea particulară sau din viaţa statului, care mă interesează tot aşa de mult ca şi gospodăria proprie. — Cu minciuni, cu intrigi, cu batjocuri nu mă ocup. — Cinstesc pe oamenii muncitori şi de omenie, fie oricât de săraci, dar ocolesc şi disprefuesc pe răufăcători, pe blăstămaţi, pe beţivi sau pe necinstiţi. In chipul acesta cred că şi D-voastră vă puteţi petrece timpul liber.

De cruţare se mai ţine, înconjurarea advocaţilor şi a judecătorilor. Plugarul cuminte n'are procese şi nu este dator advocaţilor cu mii grele.

După ce v'am dat iubiţi cititori aceste sfaturi — sfaturi pe care şi eu le urmez cu plăcere, şi fără nici o greutate; să-mi îngăduiţi să cercetez care e starea de azi a plugarului nostru — sau a celor mai mulţi dintre ei.

Nu cred ca să fie 20% plugari fără datorii la bănci, la advocaţi, la boltaşi şi cârciumari sau la oameni prin sat, unii cu mai puţin alţii cu mai mulţi bani. Ei bine dragii mei; datoriile mai multe cu camete grele dela 30% în sus sunt o greutate grozavă pe umerii bietului plugar. Din cauza neajunsurilor şi a necazurilor împreunate cu purtarea datoriei, de multe ori omul se dă beţiei şi lenei cu alte cuvinte se aruncă singur în prăpastia perzării. Câţi astfel de oameni nu cunoaşteţi prin satele voastre?

Omul necăjit cu datorii, nu are poftă de lucru, zgâie pământul zicând că e arat, aruncă în ogor sămânţă slabă. Primăvara nu plivеşte, nu sapă la timp. Rodul e puţin şi de proastă calitate precum a fost arătura şi sămânţa. Din preţul rodului nu se poate acoperi toate necazurile, camăta, dare, datorii, haine, lemne — unde mai pui cazuri de boală, de naştere, de moarte, de cununii şi altele, când preţul bucatelor e aşa de scăzut ca acuma.

Pentru ca plugarul să prospereze — socotind că împlineşte toate sfaturile de mai sus — guvernul are datoria să vegheze, ca produsele plugarului să nu fie luate pe nimic din partea jidanilor speculanţi, iar mărfurile de care are el lipsă să nu fie neasemănate de scumpe, aşa cum vedem că se întâmplă în zilele noastre.

Guvernul prin cooperative şi bănci populare, finanţate corespunzător, să valorizeze raţional produsele plugarului. Dacă nu se poate în interiorul ţării, să le trimeată peste hotar — fără vamă de export şi cu un tarif moderat de transport. Iar pe altă parte să se steargă vama de import la mărfurile necesare plugarului cum sunt, orez, zahăr, piele, încălţăminte; bumbac pânză, ştofe (nu de mătase sau carngarn) mijlocii şi ordinare, unelte şi maşini agricole.

Fără regularea vămii de export şi de import la mărfurile produse sau consumate de plugar nu se poate ajunge la bună stare materială. De exemplu azi, — în lipsa cooperativelor pentru valorizarea produselor şi a băncilor populare cu capital suficient, în lipsa unui export liber de taxe la cereale şi la vite, în lipsa unui tarif moderat de transport; pe deoparte; iar pe de alta în urma unor taxe mari de import pentru zahăr, orez, piele, încălţăminte, bumbac, pânză, ştofe, unelte şi maşini agricole, am ajuns că grâul se vinde cu 400 lei 100 kgr., orzul şi ovăzul cu 300 lei 100 kgr. iar porumbul nou cu 150 lei 100 kgr., iar plugarul plăteşte zahărul cu 40 lei 1 kgr.; cu 200 lei o per. de opinci, cu 1400 lei o per. de cisme. In situaţia păcătoasă de azi ori cât de cruţător să fie plugarul, trebue să se ruineze, dat fiind nepotrivirea între valorile produse de el, faţă de aceia a mărfurilor ce'i lipsesc.

După cercetarea expunerii de mai sus încheiu acest articol, cu o cerere stăruitoare adresată atât plugarilor, cât şi guvernanţilor noştrii.

Celor dintâi le repet încă odată sfatul, **munciţi şi cruţaţi,** iar cârmuitorilor noştri, le pretindem să stăruiască prin măsuri înţelepte la îmbunătăţirea materiolă a plugarului român.

In cas de pericol nu jidanii, şi nici streinii ne vor apăra hotarele ţării, ci plugarul român va face zid de apărare din pieptul lui de oţel! Deci bunăstarea plugarului român să ne preocupe pe toţi bunii români, şi nici decum interesele mârşave ale streinilor!

Petroşani, 10 IX. 1929.

St. Peneş.

Mica Publicitate

Biroul „CONCORDAT" Bucureşti II, B-dul Basarab No. 48; Autorizat de Tribunal, execută constiincios orice chestiune administrativă, comercială, financiară, etc. etc. Mijloceşte orice afacere în Capitală. Onorar după tarif şi învoială. Adaogaţi marcă de răspuns, la orice scrisoare.

Atelierul de tâmplărie IOAN COTÂRLĂ Timişoara-Fabrică str. Căpitan Dan No. 7. Vinde mobile de tot felul din lemn stejar, frasin, cireş, nuc, etc. Primeşte comenzi, pe lângă preţurile cele mai ieftine. Execută în mod ireproşabil ori ce lucrare de tâmplărie. Atelierul şi magazinul de mobile se poate vizita zilnic (şi în zile de sărbători).

Institutul Antirabic Dr. V. Babeş Timişoaara.

PUBLICAŢIE DE LICITAŢIE.

Comitetul Institutului Antirabic Dr. V. Babeş dă în intreprindere executarea lucrărilor de tâmplărie, fierărie, sticlărie şi vopsitorie necesare la edificiul din construcţie, prin licitaţie publică, ce se va ţine la **16 Octombrie 1929 ora 10 a. m.** în biroul de licitaţii al Primăriei Municipiului Timişoara.

Amatorii vor prezenta la această dată ofertele semnate, sigilate şi prevăzute cu garanţie de 6% în numerar sau efecte de stat asupra sumei oferite.

Condiţiunile de licitaţie, cum şi blanchetele de ofertă se pot primi dela oficiul tehnic comunal (I, Piaţa Ţepeş Vodă Nr. 2) zilnic în orele oficiale.

Comitetul.

Primăria comunii Şag.

PUBLICAŢIUNE.

Se aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de **9 Noembrie 1929 ora 10 a. m.** se ţine licitaţiunea publică pentru arendarea dreptului de vânat a comunei, terenul expropiat, cca 680 jughere, pe timp de doi ani.

Condiţiunile se pot vedea la primărie între orele oficioase.

Notar. Primar.

Primăria Municipiului Timişoara

No. III. 31131.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

Primăria Municipiului Timişoara dă în intreprindere prin licitaţie publică, care se ţine la **17 Oc- 1929 ora 10 a. m.** în biroul de licitaţii al Primăriei (Etaj I. uşa 40), executarea, lucrărilor de reparaţie necesare la edificiile Abatorului com.

Amatorii vor prezenta la aceasta dată ofertele semnate, timbrate, închise sigilate şi prevăzute cu garanţia de 6% în numerar sau efecte de stat asupra sumei oferite.

Condiţiunile de licitaţie, cum şi blanchetele de ofertă se pot primi la Serviciul techic com. zilnic în orele oficiale.

Timişoara, 6 Septemvrie 1929.

Primăria Municipiului

Primăria Municipiului Timişoara

No. S. 32518.

PUBLICAŢIUNE

Noi, Primarul Municipiului Timişoara, aducem la cunoştinţă publică că lista de membrii ai Municipiului Timişoara, intocmită în intervalul dela 3 Septemvrie până la 20 Septemvrie 1929, în baza art. 540 al legei pentru organizarea administraţiei locale, este afişată spre vedere publică în sala mare a Primăriei, dela 21 Septemvrie 1929 inclusiv.

Locuitorii omişi din listă vor putea face contestaţie, în timp de 10 zile, la Comisiunea judeţeană pentru aplicarea legei pentru organizarea administraţiilor locale, care este obligată a se pronunţa asupra contestaţiei lor a doua zi după împlinirea termenului de mai sus.

Părţile interesate vor fi înştiinţate personal în tim de 3 zile dela pronunţare. In 7 zile dela pronunţare cei interesaţi vor putea face apel la Judecătoria Urbană respectivă.

Judecătorul se pronunţă îndată la prezentarea cererei, dispunând în cazul când o găseşte întemeiată, inscrierea în listă şi aduce aceasta hotărire la cunoştinţă Consiliului municipal printr'o adresă.

Cei cari au fost omişi din listă şi cari nu au făcut contestaţie, vor putea face aceasta şi cu termenele şi procedura prevăzută de legea electorală pentru listele electorale.

Timişoara, 20 Septemvrie 1929.

Primar: **Domaşnianu,** m. p.

Secretar: **Şagovici,** m. p.

CINEMA:

CETATE: 29 şi 30 Sept. — APOLLO: 1 şi 2 Oct.
CONCORDIA: 3 Octombrie

Domniţa vagabonzilor

Povestea unei vagabonde, care din cauza asemănării extraordinare cu Regina Rituaniei este luată drept aceasta. O superproducţie în 8 acte.

In rolul principal:
Betty Balfour (în rol dublu).
Regia: Geza von Bolváry.
Monopol: Dorianfilm, Bucureşti.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ne, numai în Bucureşti: DIMINEAŢA, ADEVĂRUL, ULTIMA ORĂ, LUPTA, CUVÂNTUL, AURORA (răposată, condusă de demagogul anarhist Nicolae Lupu, ce se întitulează şeful partidului Ţărănesc **ca o batjocură fără ruşine faţă de ţărani),** ARGUS, SOCIALISMUL, CURENTUL. In plus el subvenţionează o sumedenie de reviste, ca: „Viaţa românească" din Iaşi, „Vlăsia" din Bucureşti, „Gândirea" din Cluj, „Omul liber", „Umanitarismul" şi „Gazeta Noastră" din Bucureşti. Iar în provincie el scoate o mulţime de alte foi, — bunăoară ca **„Opinia"** şi ca **„Lumina"** din Iaşi, — ce otrăvesc zilnic pe nenorociţii de Români (ce îşi dau banii pentru aceste scuipătoare de tipar);

b) să aibă societăţi de **editură** care să tipărească **broşuri de propagandă şi cărţi eftine,** şi să răspândească, printre Români, **ideile disolvante ieşite din TALMUD.** Astfel **Banca Marmorosch Blank** finanţează următoarele **Intreprinedri grafice:**

S. A. **Cultura Naţională,** din Bucureşti. Intreprindere de arte grafice şi editură.

S. A. **Eminescu,** din Bucureşti. Institut de arte grafice, editură şi librărie.

S. A. **Viaţa Românească,** din Iaşi, — pentru editură.

S. A. **Socec & Comp.,** din Bucureşti. Institut de arte grafice, editură şi librărie.

S. A. **Helicon,** din Timişoara, — pentru tipografie şi editură.

c) să deformeze în chip jidănesc, **sentimentele literare şi musicale** ale Poporului românesc. In consecinţă, **Banca Marmorosch-Blank** a înfiinţat următoarele **Intreprinderi artistice:**

S. A. **Teatrul popular,** din Bucureşti, — încredinţat d-lui prof. N. Iorga, — şi donat **Ligei culturale române.**

S. A. **Filarmonica,** din Bucureşti, — pentru crearea unei orchestre, construirea unei săli de concert, etc. Participarea **Băncei Marmorosch-Blank,** la această din urmă societate, a fost dăruită, în 1922, **Fundaţiei Principele Carol.**

d) să fondeze o societate de **statistică istorică,** pentru ca să se adune materialul trebuincios la documentarea originei dacice a Jidanilor **(cu nume nemţesc),** cari ne-au precedat pe pământul României. Tesa lui Bercovici (despre istoria evreilor pe pământurile româneşti (fiul bancherului Bercovici, — prietin de cruce cu d-l Vintilă Brătianu, — este o lucrare eşită **din sânul acestei „savante societăţi".**

In resumat, **Franc-masoneria** îşi îndeplineşte, — cu o tenacitate neînduplecată, — planul de **sub-jugare politică, economică şi culturală,** întocmit în 1905, şi îl realizează repede, punct cu punct.

Iar noi, nemernicii, stăm şi o privim, cu indiferenţa unor dobitoace, — **deşi simţim bine că ne fuge pământul de subt picioare** (pag. 8—18).

Notez că toate cele adăogate de mine şi semnate cu steluţă sunt întâmplate după apariţia opului citat a d-lui prof. univ. Paulescu şi că **circulara masonică** am reprodus-o de două ori pentruca astfel să rămână mai bine imprimată în memoria cititorilor cu adevărat buni români, şi spre a evidenţia şi mai bine **pericolul.**

Ordinul are loje în toate oraşele urbane reşedinţe şi nereşedinţe din ţară şi conducătorul e, deobiceiu, preşedintele comunităţii israelite din respectiva localitate ce colaborează în toate chestiunile pendinte de localitate cu rabinul, sau hahamul, respectiv, potrivit cu instrucţiile pe care le primeşte dela centru, din Bucureşti.

Ar fi de prisos a mai arăta şi Lista acestor loje, cunoscute de toţi azi. Iar în ceace priveşte pe membrii aecstor loje, toţi jidanii din localitate respectivă — indiferent de situaţia sa materială sau socială, sunt membrii lojei respective trebuind să contribue cu prescrisa cotizaţie la budgetul lojei contrar să aplică pedeapsa cu eliminarea din comunitate, ceace echivalează cu condamnarea la moarte a respectivului jidan.

După ce am văzut dela început până la sfârşit ce este Franc-masoneria, cum a luat naştere, cum s'a desvoltat în evul antic şi în evul mediu, cum jidanii s'au strecurat în Franc-masonerie a-nume numai cu scopul **spre a distruge „creştinismul" spre a prăbuşi „statele creştine" şi în sfârşit spre a realiza visul jidanilor de a forma Marele imperiu iudaic, robind pe creştini pentru totdeauna, dupăce am văzut că tot ce e rău şi stricat pe lume, şi în viaţa de toate zilele a oamenilor creştini ca: Beţia, Desfrâul, Trufia, Curvirea, Hoţia şi toate celelalte Patimi şi Viţii sunt opera exclusivă a jidanilor prin Franc-masonerie, cum şi toate doctrinele păgubitoare bunei înţelegeri între popoarele creştine, încheiem lucrarea cu convingerea că nimeni nu să mai îndoiască asupra necesităţii imperiale a grabnicei desfiinţări a Franc-masoneriei, autoarea războaielor, revoluţiilor şi prăbuşirilor de state, cu toate mijloacele posibile şi pe toate căile imaginabile şi inimaginabile, în mod temporar.**

Având toate aceste în vedere socotim că nu poate fi mai mare crimă pentru un român decât a continua de a rămâne unealtă **oarbă în mâna acestei asociaţii oculte, ce să basează pe minciună conştientă şi pe înşelăciune premeditată. In asemenea caz e absurd a mai învoca jurământul depus, care dela sine cade.**

(Sfârşit).

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMANEASCA" Sucursala Timişoara, Piaţa Ţepeş-Vodă 2. — Telefon: 1200.